

Choroby człowieka

<i>wymagania</i>				
<i>ocena dopuszczająca</i>	<i>ocena dostateczna</i>	<i>ocena dobra</i>	<i>ocena bardzo dobra</i>	<i>ocena celująca</i>
Uczeń potrafi:				
<ul style="list-style-type: none"> - definiować terminy: zdrowie, choroba, profilaktyka, alergen, alergia - wymienić podstawowe przyczyny chorób cywilizacyjnych, społecznych, zakaźnych, pasożytniczych, zawodowych i alergii - wyliczyć zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej - klasyfikować czynniki chorobotwórcze i choroby - wymienić czynniki kancerogenne - wymienić zasady profilaktyki chorób nowotworowych - rozpoznać sytuacje, w których człowiek jest narażony na wpływ czynników kancerogennych - rozpoznać symptomy mogące świadczyć o chorobie nowotworowej - wyjaśnić związek stylu życia z prawdopodobieństwem zachorowania na nowotwór - wymienić i rozpoznać popularne pasożyty wywołujące choroby u człowieka - wymienić najczęściej występujące w Polsce i na świecie choroby inwazyjne - wymienić sposoby zarażenia się pospolitymi pasożytami - definiować terminy: trucizna, toksyna, toksyczność, toksykologia, dioksyna - klasyfikować trucizny - wymienić podstawowe objawy zatrucia - wymienić i omówić zasady udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w wypadkach zatrucia - wymienić najczęstsze przyczyny uzależnienia od alkoholu i narkotyków - wymienić sposoby profilaktyki i leczenia uzależnień - wymienić biologiczne i społeczne skutki uzależnień - klasyfikować środki uzależniające 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzować główne czynniki wpływające na jakość życia i zachowanie zdrowia człowieka - analizować związek między stylem życia i stanem środowiska przyrodniczego a stopniem zdrowotności społeczeństw i jednostek - ocenić skuteczność wybranych działań profilaktycznych - zaproponować sposoby ograniczania negatywnego wpływu wybranych patogenów na organizm człowieka - klasyfikować choroby nowotworowe i charakteryzować je - charakteryzować symptomy mogące świadczyć o chorobie nowotworowej - charakteryzować najczęstsze choroby nowotworowe będące konsekwencją nieodpowiedniego stylu życia - określić ogólne zasady profilaktyki chorób nowotworowych - analizować materiały informacyjne pod kątem zachowania zdrowia, w tym higieny i profilaktyki nowotworowej - zaproponować sposoby ograniczania liczby zachorowań na nowotwory - analizować dane statystyczne, dotyczące dynamiki zachorowań na choroby nowotworowe w Polsce i na świecie - omówić cykl rozwojowy wybranych pasożytów - omówić podstawowe działania profilaktyczne zapobiegające występowaniu chorób inwazyjnych - charakteryzować choroby inwazyjne - określić ogólne zasady przechowywania trucizn - analizować wpływ substancji toksycznych na funkcjonowanie organizmu - przewidywać konsekwencje kontaktu z truciznami - analizować materiały informacyjne, etykiety substancji toksycznych - przewidywać konsekwencje zatruc - wyjaśnić mechanizm powstawania uzależnienia i nałogu - analizować skutki działania i przedawkowania alkoholu, narkotyków, leków psychoaktywnych - zaproponować sposoby spędzania wolnego czasu, zabawy oraz sposoby rozwiązywania problemów bez pomocy alkoholu i narkotyków 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienić najczęstsze przyczyny zgonów w Polsce i w wybranych krajach Europy i świata - wymienić przykłady chorób nowotworowych - wyjaśnić mechanizm transformacji nowotworowej - omówić objawy zakażenia robakami - wyjaśnić konieczność poddawania się szczepieniom przed wyjazdem do krajów tropikalnych - określić ogólne zasady profilaktyki chorób inwazyjnych - analizować patogenne działanie pierwotniaków, robaków i stawonogów na organizm człowieka - analizować materiały informacyjne pod kątem zachowania zdrowia, w tym higieny i profilaktyki chorób pasożytniczych - zaproponować przykładowe działania profilaktyczne ograniczające występowanie chorób inwazyjnych - porównać przebieg rozwoju wybranych pasożytów - zaproponować sposoby ograniczania liczby zachorowań na choroby pasożytnicze - rozróżnić gatunki trujących roślin i grzybów - charakteryzować typowe trucizny wytwarzane przez organizmy i występujące w środowisku 	<ul style="list-style-type: none"> - porównać i uzasadnić przyczyny zróznicowania chorób będących przyczyną zgonów w krajach ubogich i cywilizacyjnie rozwiniętych - udowodnić, że choroby nowotworowe należą do grupy chorób cywilizacyjnych - ocenić sposoby ochrony przed chorobami inwazyjnymi (robaczyce, malaria itp.) - udowodnić zależność między jakością środowiska a stopniem zarażenia zatraciami 	<ul style="list-style-type: none"> - analizować wpływ wybranych czynników fizykochemicznych i biologicznych na zaburzenie homeostazy organizmu człowieka - analizować związek między stanem środowiska lub genetyczną skłonnością a ryzykiem wystąpienia choroby nowotworowej - przewidywać możliwość zarażenia się pasożytami podczas wycieczek (np. na łąkę, do lasu), wyjazdów – szczególnie do ciepłych krajów - dowodzić szkodliwości oddziaływania różnych środków psychoaktywnych na funkcjonowanie układu nerwowego i innych układów oraz na zachowanie człowieka